

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

BLAGO
SIROMASIMA
DUHOM

VELJAČA

Ned. 1. ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

Brigita; Miroslav; Sever

Pon. 2. PRIKAZANJE GOSPODNJE - SVIJEĆNICA

Uto. 3. Blaž; Vlaho; Tripun

Sri. 4. Andrija Corsini; Veronika Jeruzalemska

Čet. 5. Agata; Dobrila; Modest

Pet. 6. Pavao Miki I dr.; Doroteja; Dora

Sub. 7. Bl. Pio IX. papa; Rikard; Držislav

Naslovnica,

Slika preuzeta s:

<https://www.erzdioezese-wien.at>

mihael

01/2026.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije, Godište XVII. (2023.), broj 1 (666); četvrta nedjelja kroz godinu, 1. veljače 2026.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 88 853, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

MEDITACIJA

Slijedimo Isusa, Blaženoga 3

SLUŽBA RIJEČI

IV. NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Blago siromasima duhom 4

HOMILIJA

Isus nam pokazuje put do sreće 8

KATEHEZA

Blago progonjenima zbog pravednosti 10

MEDITACIJA

Proslavljena Crkva 12

PRIKAZANJE GOSPODNJE - SVIJEĆNICA

ČITANJA

Vidješe oči moje spasenje tvoje 14

HOMILIJA

Prepoznavanje istinskoga Svjetla 16

KATEHEZA

Svijećnica

Mali vjeronaučni leksikon 22

Molitva jutarnjeg prikazanja 23

NAŠI POKOJNI 24

Slijedimo Isusa, Blaženoga

Odlomak o blaženstvima, za koji se može reći da je srce Isusove poruke, paljba je po tromim pomirljivim potragama za sigurnošću, moći, vlašću bogatstvom...

Recimo iskreno, tko su za nas „blaženi“, uspješni, sretni. Oni u sportskim automobilima i vikendicom; oni s bitnim radnim mjestom i brojnim utjecajnim prijateljima; one s pažljivim i vjernim muževima koji su sposobni isprazniti perilicu rublja i objesiti odjeću na sušilo; oni koji polažu ispite na fakultetu i istodobno nalaze vremena za treniranje nogometa, zaručnicu, odlaske u kino i dobivanje petice. Za nas su oni blaženi.

No Isus, na sreću, ima drukčije mišljenje.

Blaženi su siromašni duhom, ožalošćeni, gladni pravednosti, progonjeni... Da, dragi prijatelji, tako kaže evanđelje! To je radosna vijest!

Da je Isus rekao da su blaženi bogati, zdravi, lijepi, jaki ... u čemu bi bila novost? Isusova blaženstva su obećanja koja se ispunjavaju onoga trena kad se prestaneš natjecati s tobožnjom svjetovnom srećom, kad biraš evanđelje i njegovu logiku. Bez traženja sezonskog popusta. Čitavim bićem.

Traži li se od tebe da budeš agresivniji kako bi dosegao vrhunac karijere? - Ti gradi mir.

Izaziva te nasilje koje nas okružuje? - Ostani blag.

Misliš da si jedina budala na planetu koja sve radi po pravilima bez ikakvog izbjegavanja? - Traži pravdu.

Misliš da si kao sakristijski namještaj jer si svake nedjelje na misi? - Daruj im osmijeh.

Blaženstva nisu samo portret idealnog učenika nego ponajprije Isusov portret.

On je siromašni duhom, ožalošćeni, krotki, progonjeni, milosrdni, čista srca i mirotvorac.

Sada je jasno koga moramo slijediti: Isusa, Blaženoga.

Prvo čitanje: Sef 2,3; 3,12-13

Pustit ću da u tebi opstane samo skroman i čedan narod.

Čitanje Knjige proroka Sefanije

Tražite Gospodina,
svi skromni na zemlji,
svi koji izvršavate odredbe njegove!
Tražite pravdu,
tražite poniznost:
vi ćete možda biti zaštićeni
u dan gnjeva Gospodnjega.
„Pustit ću da u tebi opstane
samo skroman i čedan narod,
i u imenu Gospodnjem
tražit će okrilje ostatak Izraelov.
Oni neće više činiti nepravdu,
neće više govoriti laži;
u njihovim ustima neće se više naći
jezik prijevani.
Moći će pâsti i odmarati se
i nitko im neće smetati.“

Riječ Gospodnja

Sefanija je suvremenik proroka Jeremije koji je živio u Judeji oko 630 god. pr. Kr., a poznat je kao prorok srdžbe Božje. Njegova kratka knjiga spominje se samo jednom u Novom zavjetu (Mt 13,41).

Opis dana Gospodinova nadahnuo je proroka Joela, a u Srednjem vijeku poslužio je kao podloga početku himna Dies irae.

Prvi dio današnjeg čitanja karakterizira trostruko ponavljanje glagola „tražite“. Kontekst je onaj „dana Gospodnjeg“, odnosno Božjeg suda. U vidu tog dana, prorok poziva na obraćenje izrazom „tražite Gospodina“, ali konkretnije se traženje prevodi s druga dva poziva: „tražite pravdu, tražite poniznost“. „Pravda“ odgovara izgradnji društva izjednačenih i braće. „Poniznost“, ili drugim riječima „siromaštvo“, prevodi se kao stav potpunog predanja Bogu, pouzdanja u njega. Nema dakle, pravog traženja pravde ako se u poniznosti potpuno ne otvori Bogu.

Drugi dio čitanja govori o pozitivnom obećanju koje Bog kazuje. Usprkos svim nevjernostima i izdajama, sam Bog će sačuvati „ostatak“, grupu vjernih Izraelaca koji je opisan kao „skroman i čedan narod“. On će biti svjedočanstvo Božje dobrote, a u „imenu Gospodnjem tražit će okrilje“, u njega će položiti svoju nadu. U takvom intimnom pouzdanju u Boga, grupica će pronaći snagu za novi moral.

Otpjevni psalam: Ps 146,6c-10

Blago siromasima duhom; njihovo je kraljevstvo nebesko!

Gospodin ostaje vjeran dovijeka,
potlačenima vraća pravicu,
a gladnima kruha daje.
Gospodin oslobađa sužnje.

*****

Gospodin slijepcima oči otvara.
Gospodin uspravlja prignute,
Gospodin ljubi pravedne.
Gospodin štiti pridošlice.

*****

Sirote i udovice podupire,
a grešnicima mrsi putove.
Gospodin će kraljevati dovijeka,
tvoj Bog, Sione, od koljena do koljena.

*****

Druga polovica Psalma 146 preuzeta je kao otpjevni psalam. Riječ je o himnu Bogu pomoćniku koji je dovijeka vjeran, pa odatle i sigurnost svakome koji se u njega uzda. Osobito se to odnosi na one najmanje koji se ne mogu pouzdavati u svoje imanje ili u svoju moć, nego sve očekuju od Boga. On preokreće njihovo stanje te nadomješta ono što im nedostaje. Takav pravedan i milosrdan Bog kraljevat će dovijeka (146,10), pa za malene i siromašne nema mjesta tjeskobi.

Drugo čitanje: 1Kor 1,26-31

Slabe svijeta izabra Bog.

Početak Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Gledajte, braćo, sebe, pozvane:
nema mnogo mudrih po tijelu,
nema mnogo snažnih,
nema mnogo plemenitih.
Nego lúde svijeta izabra Bog da posrami mudre,
i slabe svijeta izabra Bog da posrami jake;
i neplemenite svijeta i prezrene izabra Bog,
i ono što nije,
da uništi ono što jest,
da se nijedan smrtnik ne bi hvalio pred Bogom.
Od njega je da vi jeste u Kristu Isusu,
koji nama posta mudrost od Boga,
i pravednost, i posvećenje, i otkupljenje,
da bude kako je pisano:
Tko se hvali, u Gospodu neka se hvali.

Riječ Gospodnja

Pavao u današnjem čitanju predstavlja socijalnu situaciju Crkve u Korintu.

Tamošnja kršćanska zajednica nije bila ambijent intelektualaca („nema među vama mnogo mudrih“), nego se može pretpostaviti da se sastojala od ljudi iz nižih slojeva društva. Pavao govori o „pozvanima“, o onima koji su postali cijenjeni u Božjim očima, vjerni i privrženi Crkvi. Oni se razlikuju od onih koji kao vrhovne vrijednosti stavljaju tri stvari: mudrost, snagu i plemenitost. Socijalna situacija u Korintu pomaže Pavlu da kaže kako su kršćani pozvani na drukčiji način postojanja. Njihovu „osobnu kartu“ predstavljaju neuki, slabi i prezreni. Riječ je o svima onima koji su prihvatili evanđeosku poruku, a to nije filozofska mudrost, nego križ Gospodinov.

„Od njega je da vi jeste u Kristu“, potvrđuje Apostol. Bog je izabrao točno određene ljude koji su prezreni u očima svijeta kako bi mogli postojati u Kristu. On je voljom Božjom postao „mudrost, pravednost, posvećenje i otkupljenje“. Mudrost koja se utjelovila u Kristu i postala vidljivom u kršćanima u Korintu. Samo „mudrost“ koja je kršćanima dana po Kristu i u Kristu, može ispravno procijeniti stvarnost da izaberu po „pravednosti“ i „posvećenju“. Pravednost koja čini pravednima u Božjim očima i posvećenje kao djelo kojim Bog kršćane vodi prema savršenstvu. A otkupljenje, čiji vrhunac će se dostići u vječnoj slavi, dostiže se samo na jedan način: „Tko se hvali, u Gospodinu neka se hvali.“

Evandjelje: Mt 5, 1-12a

Blago siromasima duhom!

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme: Isus, ugledavši mnoštvo, uzide na goru. I kad sjede, pristupe mu učenici. On progovori i stane ih naučavati:

Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!

Blago ožalošćenima: oni će se utješiti!

Blago krotkima: oni će baštiniti zemlju!

Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi!

Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!

Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!

Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!

Blago progonjenima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko!

Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas!

Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!

Riječ Gospodnja

Današnji evanđeoski odlomak sadrži početak velikoga Govora na Gori što ga evanđelist Matej sastavlja od Isusovih ranije vjerojatno međusobno nepovezanih izreka koje su predajom do njega došle. Na početku su toga svečanoga govora Blaženstva. Isusovo uspinjanje na goru kako bi predao učenicima ove riječi podsjeća na Mojsijevo uspinjanje na goru Sinaj, odakle će Izraelcima prenijeti riječi Božjega Zakona. Isus je, tako, prikazan kao novi božanski zakonodavac, kao iščekivani „prorok poput Mojsija“ o kojem govori Ponovljeni zakon (usp. Pnz 18,15). Iščekivanje takva proroka bilo je dio mesijanskih iščekivanja u Isusovo doba.

Blaženstva nisu nepoznata ni u Starom zavjetu, a posebice su odlika mudrosne književnosti (usp. Ps 1,1-2; Izr 3,3; Sir 31,8). Isus ovim blaženstvima nastavlja niz proročkih tekstova koji naglašavaju Božju brigu za siromahe, malene i potlačene. Već i u Mojsijevu zakonu posebna je pozornost posvećena došljacima i udovicama koje bi inače bile prepuštene same sebi. Blaženstva iz Matejeva evandjelja odnose se na čovjekove moralne stavove. Tako je prvo blaženstvo upućeno „siromasima duhom“, dok Luka konkretnije govori o siromasima. Obećanja koja prate blaženstva uspostavljaju novi poredak. Nisu više bogati doista bogati, niti su siromašni doista siromašni, niti su kraljevi doista kraljevi. Naprotiv, oni koji su „duhom“ suprotnost svega toga, sve to dobivaju od Boga. Oni koji ne očekuju posjedovati, od Boga dobivaju sve u posjed. Stoga je glavno obećanje ovih blaženstava ponovljeno na početku i na kraju, kod prvog i kod osmoga blaženstva, a to je posjedovanje kraljevstva nebeskoga. Kasnije će biti jasno da je to ono prvo što kršćanin treba tražiti. Slobodni od svih drugih očekivanja, pa tako slobodni i od svih tjeskoba, kršćani su ovako poučeni: „Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati“. To je i prošnja prvog dijela Matejeva Očenaša. S takvim pogledom na svijet i u iščekivanju Kraljevstva, vjernik je slobodan od svega, slobodan za Boga i doista dionik Božjega kraljevstva.

Komentari čitanja: Služba riječi 274/14 i 262/11

Isus nam pokazuje put do sreće

Ništa nije ljudskije od potrage za srećom. Život bez sreće je okrutno postojanje. Sloboda bez mogućnosti sreće je iluzija. Naš nebeski Otac po Kristu nas poziva da budemo sretni, već u ovom, a na savršen način u budućem životu u Raju, gdje našu sreću više neće ugrožavati ni smrt, ni bolesti, ni naši grijesi niti đavao. Isus, naš Učitelj, daje nam upute kako doći do te savršene sreće. Te upute zovu se Blaženstva! Isus nam ih predaje u današnjem evanđelju, u odlomku koji se naziva Govor na gori. Govor na gori događaj je iz Isusovog života. Nakon što je izabrao apostole i izliječio mnoge bolesne, Isus je održao govor na gori pred mnoštvom ljudi. Vjerojatno je to bila gora Kurun Hatin ili Brdo Blaženstava. U tom govoru Isus je proglasio temelje kršćanskog života (Blaženstva), dao pravila za život, upute apostolima i prikazao odnos Staroga zavjeta prema Novome.

Blaženstva – „Sreće!“

Prvi Blaženi je sam Krist. Stavite se u scenu na gori s Kristom i dopustite da vas, zajedno s ljudima koji su ga vidjeli i čuli, pogodi činjenica da je Krist izuzetno sretan. On odiše dubokom unutarnjom slobodom koja mu omogućuje da se potpuno posveti služenju Bogu i drugima. Svijet i njegova pompa ga ne zarobljavaju. Slušajući Krista, potaknuti ste da uzviknete: „Ovaj čovjek zna o čemu govori. On zna kakvo je nebo. On iz prve ruke zna da nebesko blaženstvo daleko nadmašuje svaku svjetovnu sreću koju bih mogao zamisliti.“

Tako je Isus upute za ostvarenje istinske sreće predstavio u osam blaženstava. U prvom dijelu svakog blaženstva je kršćanska krepost koju bi trebalo izvršavati, a u drugom dijelu nagrada za krjepost, dijelom na ovom svijetu, a potpuna u nebu.

Prvo blaženstvo je: „Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!“ Siromasi duhom su siromašni, potlačeni, poniženi ljudi, koji ne traže utjehu u materijalnim bogatstvima, već očekuju

<https://presse.saint-augustin.ch>

utjehu u Bogu, sada i na nebu. U sljedećim blaženstvima, Isus potiče ljude na krotkost, na strpljivost u nevolji i obuzdavanje srdžbe. Obećava utjehu ožalošćenima, pogotovo onima koji oplakuju svoje grijehе. Nasitit će se pravednosti, oni koji gladuju i žeđaju za njom. Milosrđe je Isus uvrstio visoko na listi krjeposti. Želi da ljudi budu milosrdni jedni prema drugima, pogotovo prema onima u nevoljama i potrebama. Ljudima čista srca Isus obećava najveću sreću u nebu. Čisto srce odnosi se na mirnu savjest, čistu od grijehа. I mirotvorstvo Isus uzdiže kao hvalevrijednu krjepost. Posljednje osmo blaženstvo je: "Blago progonjenima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko! (Mt 5,10)." Isus tu otkriva kako će kršćani trpjeti zbog vjere, biti progonjeni, ali će kao nagradu dobiti kraljevstvo nebesko.

Lažna blaženstva ovoga svijeta

Kao što Isus nudi svoja Blaženstva, tako i svijet nudi svoja. Prema svjetskim standardima, čini se da biti sretan podrazumijeva sljedeće: bogatstvo, slavu, moć, fizičko i mentalno zdravlje, zadovoljstvo ili smirenost uma. Čak i kršćanin može lako skliznuti u ovaj način razmišljanja, čineći te vrijednosti mjerilima za svoju sreću. Jer to su blaženstva svijeta,

blaženstva koja kapitaliziraju mediji, blaženstva politike i moći, blaženstva čisto zemaljskog uspjehа. To je skup „vrijednosti“, bez Boga, prema kojima svijet prosuđuje "kvalitetu života" – odnosno koliko život „vrijedi“ ili „ne vrijedi“.

Želimo li biti vječno sretni?

Ako želimo biti vječno blaženi, trebamo se odlučiti za Kristova blaženstva. Ako želimo biti sretni poput Krista, njegova blaženstva moramo učiniti mjerilima za svoj život. Nietzsche je pogriješio kad je mislio da su kršćanske vrijednosti samo "utješne nagrade" za one koji se nisu mogli snaći u svijetu. Ne, nego naprotiv, kršćanin želi oponašati najsretnijeg čovjeka koji je ikada živio: Isusa. Ako moramo birati između težnje za moći i težnje za duhovnim siromaštvom, između svjetovnog uspjehа i rada za pravdu, između neobuzdanog osjetilnog užitka i čistoće srca, između svidanja svijetu i progonstva za Krista i poradi Krista, izaberimo svom dušom ovo drugo. Čak i ovdje na zemlji, doživjet ćemo blaženstvo, koje će se do kraja, u svoj svojoj punini i savršenstvu ostvariti u Raju.

fr. Nikola Leopold Noso, OP,
<https://www.kazotic.org>

Blago progonjenima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko!

Povijest kršćanstva nepobitno pokazuje da oni koji su spremni založiti se za pravdu i istinu u ovome svijetu, prije ili kasnije bit će izloženi patnji i progonstvu. Progonstvo je trajna i nužna posljedica svih onih koji su u službi pravednosti i istine, točnije u službi Kristovoj

Posljednje Isusovo blaženstvo u mnogočemu se oslanja na ona prethodna. Četrto i osmo blaženstvo imaju za uvjet pravednost što znači djelovanje u skladu s Božjom voljom kako nam je Isus objavljuje. Isusova blaženstva jasno pokazuju da je Bog na strani siromašnih, ožalošćenih, gladnih i progonjenih. Ali to ne znači da je svako siromaštvo, žalost i progonstvo put k blaženstvu (M. Vugdelija). Neće biti blaženi oni koji trpe zbog vlastite nerazboritosti, bezočnosti, namjernim izazivanjem progonstva, već isključivo oni koji svoju pravednost suobličie Kristovoj pravednosti (A. Benigar). U četvrtom blaženstvu Isus proglašava blaženima one čija je želja i potreba za pravednošću toliko jaka da je usporediva sa željom i potrebom glasnog i žednog čovjeka za hranom i pićem. Osmo blaženstvo ide još radikalnije i proglašava blaženima one kojima je pravednost toliko važna da su spremni radije otrpjeti progonstvo nego odustati od nje.

Odanost Kristu kao uzrok patnje

Osmo blaženstvo govori upravo o tome kako će oni koji su progonjeni radi Isusa biti blaženi. Slijedeći logiku svijeta ta izjava je

paradoksalna. Kako može biti blažen netko tko je progonjen!? Paradoksalnost posljednjeg blaženstva je toliko velika da sam Isus smatra potrebnim pobliže ga objasniti pa odmah nadodaje: *“Blago vama kad vas – zbog mene – pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima! Ta progonili su tako proroke prije vas!”* (Mt 5,11-12). Ova dva retka ne predstavljaju novo blaženstvo, nego su objašnjenje osmoga. Biti progonjen zbog pravednosti znači biti pogrđen, prognan i lažno optužen zbog Isusa, oklevetan, proklinjan zbog životnog prijanjanja uz njega (M. Vugdelija). Temelj radosti i klicanja nije međutim progonstvo, biti Isusov ne znači biti mazohist, nego posjedovanje Kraljevstva nebeskog koje kao velika plaća čeka progonjene na nebesima (I. Drmić). Isus ne krije svojim učenicima da će kao njegovi sljedbenici biti osporavani i progonjeni. On im otvoreno kaže: *“Ako vas svijet mrzi, znajte da je i mene mrzio prije nego vas. Kad biste bili od svijeta, svijet bi svoje ljubio; no, budući da niste od svijeta, nego sam vas ja izabrao iz svijeta, zato vas svijet mrzi. (...) Ako su mene progonili, i vas će progoniti...”* (usp. Iv 15,18-21).

Povijest kršćanstva nepobitno pokazuje da oni koji su spremni založiti se za pravdu i istinu u ovome svijetu, prije ili kasnije bit će

<https://abc7ny.com>

izloženi patnji i progonstvu. Progonstvo je trajna i nužna posljedica svih onih koji su u službi pravednosti i istine, točnije u službi Kristovoj. Progonstvo zbog pravednosti uključuje nužno progonstvo na osnovi određenog ponašanja; ali ponašanja koje nije orijentirano u prvom redu na pravednosti Zakona, kao što je slučaj bio kod Židova, nego na pravednosti Kristovoj. Sigurno je da žido-kršćani ne bi bili isključivani iz Sinagoge i progonjeni da su ostali isključivo na zakonskoj pravednosti. Već je ponašanje bilo usmjereno na Kristu, ne više isključivo na Zakonu. To je dovelo do osporavanja i progonstva. Dakle, u pravednost spadaju kršćanska praksa i ispovijest prema Isusu. Odanost Kristu i njegovu pozivu postaje uzrok njihove patnje. Čovjek može trpjeti zbog činjenja zla, ali takva patnja je kazna, ne progon, i kršćani ne bi smjeli nikada trpjeti zbog tog razloga (usp. 1 Pt 4,15). Isus ovdje govori o onima koji su odani Božjoj stvari, koji usvajaju i žive "višu pravednost" Kraljevstva Božjeg (M. Vugdelija).

Louis Lalleman kaže kako se ne treba nadati velikoj vrijednosti svojih djela ako ih ne prate neprilike, klevete, pogrde i poteškoće, a sv. Augustin tvrdi da oni koji izbjegavaju progonstvo moraju se upitati jesu li uopće počeli slijediti Krista. Dok se trpljenje u Starom zavjetu tumačilo kao kaznu za grijeh, u Novom zavjetu dobiva spasonosni smisao. Mnogi kršćani prve Crkve prožeti snagom Duha Svetog i u želji

da participiraju u patnji Kristovoj takvo progonstvo smatraju blaženim. Sv. Ignacije mučenik, toliko je duboko i svim srcem ljubio križ (trpećeg Krista) da je želio kad su ga osudili, ne samo da mu divlje zvijeri u amfiteatru rastrgaju tijelo na komadiće, nego i da mu kosti smrve kako ništa ne bi preostalo od žrtve koju je Bogu posvetio. Govorio je: *"Svijet neće više vidjeti moga tijela i pobjednički likovao od veselja na tu pomisao."*

Slično i sv. Pavao u poslanici Filipljanima kaže: *"Za me je uistinu život Krist, a smrt dobitak... pritisnut sam i to s dvije strane – imam želju umrijeti i biti s Kristom, jer je to mnogo bolje... ali je ostati u tijelu potrebnije radi vas"* (usp.1 Fil 21-25). Mučenici prve Crkve nisu žudili za patnjom, već za Kristom kojeg spoznaju u trpljenju. Krv mučenika briše sve grijehe pa i strah od smrti kao posljedicu grijeha. Sv. Stjepan pun Duha Svetog u susretu sa smrću govori: *"Evo gledam otvorena nebesa i Sina Čovječjeg gdje stoji Bogu s desna, a oni koji ga kamenovaše začepiše uši da ga ne čuju"* (Dj 7,56-57). Stjepan je vidio Sina Čovječjeg, bilo bi paradoksalno nakon takvog viđenja ne željeti pravedničku smrt. A oni koji su ga kamenovali "začepiše uši" da ga ne čuju. Istina para uši, ona dotiče ljudska srca i savjesti. Takva istina zaparala je uši i sv. Pavlu koji nakon toga nije mogao prestati naviještati je i na kraju za nju umrijeti.

Kako se odnositi prema progoniteljima?

Progonstvo Crkve kroz povijest ostavilo je svoje tragove. U kolijevkama kršćanske vjere i kulture ostala je tek manjina anonimnih vjernika koji su s vremenom naučili živjeti i suživjeti se s onima koji su ih nekada progonili. Međutim, povijest se ponavlja pa tako i zlo, redovito se pojavi u svom starom obliku. Podsjetimo se na to da je ne tako davno u proglasu koji je od strane ISIL-a upućen kršćanima u gradu Mosulu pisalo: *“Nudimo vam tri opcije: ili prijeđite na islam, ili platite kaznu, a ako odbijete i jedno i drugo preostaje vam – sablja.”* Zbog tog proglasa više tisuća kršćana koji su ostali u Mosulu do kraja, glavom bez obzira pobjeglo je iz grada ostavivši sve što su imali. Najmanje 300 000 kršćana je izbjeglo iz Sirije od početka rata 2011. U Iraku ih još ima oko 400 000, prema oko 1,4 milijun iz 1987. godine (Hina). Svjetske vlade i mediji ovakvo zlo ignoriraju i nastoje zataškati, na što je upozorio i papa Franjo rekavši da je Bliski istok žrtva “globalizacije ravnodušnosti”.

Autor knjige *Antikrist* Friedrich Oberkofler tvrdi da je Crkva, osim fizičkih progona već danas izložena javnom ruglu i prijeziru, pokušava je se izgurati i prognati iz društva. Svjetovna moć koja djeluje protiv čovjeka i života, zamračujući istinu i vrednote nije ništa doli plod sotone, ubojice, lašca i

zavodnika – tvrdi Oberkofler. Isti autor smatra da će posljednje progonstvo biti najžešće od svih, a ono će imati svoje faze među kojima ističe to da će Antikrist huliti na Boga i izrugivati sve ono što je vezano za Crkvu i vjernike. Grgur Veliki sukladno tome tvrdi da će cilj Antikristova napada biti Crkva. Otpadnici će javno izrugivati Crkvu jer će bezbožnici prevladati, vjeru će smatrati sramotom i sva će istina biti dovedena u pitanje. Promatrajući stanje kršćana u svijetu, možemo se s pravom upitati ne živimo li doista već u tim posljednjim vremenima i kako ostati postojani u ljubavi prema Bogu i čovjeku?

Kako se odnositi prema progoniteljima? *“Ljubite neprijatelje, molite za one koji vas progone da budete sinovi svoga Oca koji je na nebesima, jer on daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednicima i nepravednicima”* (Mt 5,44-45). Na progonitelje valja gledati kao na potrebne ljubavi i molitve i odgovoriti im, ne mržnjom i osvetom, nego milosrđem, krotko i mirotvorno. Primjer takvog odgovora je sam Isus koji na križu moli za svoje progonitelje i ubojice: *“Oče, oprosti im, ne znaju što čine!”* (Lk 23,34). Sličnim riječima je i sv. Stjepan zazivao Božje milosrđe na one koji su ga kamenovali: *“Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh!”* (Dj 7,60). Samo ovakav odgovor ima snagu preobraziti

Proslavljena Crkva

Središte današnjega vremena i svijeta jest čovjek. Svi zakoni i etička i moralna načela valjani su i imaju smisla samo ako služe čovjekovoj ugodu. Ova samoposluga života i sloboda bez odgovornosti, u kojima se bira samo ono što se čovjeku sviđa, dovode u pitanje sve osim same sebe. Sve je na svijetu od ljudi za ljude, od čovjeka čovjeku, pa je tako sve normalno i prihvatljivo. Čak i vjera i vjerske istine moraju biti podređene čovjeku. I tako suvremeni čovjek živi u uvjerenju da ugađa samom sebi, a zapravo je puki objekt koji je vrijedan samo dok ugađa „svijetu“. U većini današnjih mainstream medija gotovo je nemoguće čuti govor o Bogu i svetom osim u onim slučajevima kad se značenje tih riječi nastoji relativizirati ili profanirati. I zato se ne treba čuditi što ovakav „svijet“ ne može iskusiti stvarnost Božje prisutnosti, što ga ne može vidjeti ili čuti, jer čovjekovo iskustvo Boga potpuno ovisi o čovjekovoj svetosti. Pa tko su sveci?

Sam sebe čovjek ne može učiniti svetim niti svetost može biti ljudsko dostignuće. To je Božji dar. „*Bog stvara iz ničega. Sjajno, kažeš. Da, uistinu, ali on čini još nešto sjajnije: od grešnika stvara svece*“ (S. Kierkegaard). Kao i mi, i sveci su bili ljudi od krvi i mesa, i snažni i slabi, i ambiciozni i razočarani, i tašti i ekscentrični. Međutim, nisu pustili da ih obeshrabre padovi ili teškoće jer su nedvojbeno znali da postoji samo jedan jedini put koji ima smisla, a to je put uspinjanja stvorenja prema svom Stvoritelju.

Na tom putu, uče nas sveci, svakodnevno se moramo propitivati i korigirati, ali ne samo prema Deset Božjih zapovijedi nego moramo zaroniti još dublje od onoga što se zapovijeda ili zabranjuje: u Isusova blaženstva (Mt 5,1-11). Istina je da je čovjeku najkomotnije ravnati svoj život prema Deset Božjih zapovijedi jer tako točno može izmjeriti koliko je moralan i precizno znati gdje je u odnosu na svaku zapovijed. Gotovo da se može staviti kvačica pored onih koje jest ili nije prekršio, ali taj ga komfor lako odvede do osjećaja samodopadnosti i veličine ne samo pred ljudima nego i pred samim Bogom kao, na primjer, farizeje. Kad su u pitanju Osam blaženstava puno je teže izmjeriti svoju kršćansku moralnost, svoj vjernički i ljudski angažman. Naime, možemo li izmjeriti koliko smo siromašni duhom? Je li mjerljivo koliko smo krotki, blagi, milosrdni itd.? Nije, jer uvijek možemo biti milosrdniji, krotkiji, miroljubiviji...

Nisu ni svijet ni vrijeme loši. Možda smo se mi umorili ili zakazali. Jer, ako se svakodnevno budemo posvećivali blaženstvima, posvetit ćemo cijeli svijet.

Prvo čitanje: Mal 3,1-4

Doći će u Hram svoj Gospodin koga vi tražite.

Čitanje Knjige proroka Sefanije

Ovo govori Gospodin Bog:
 Evo šaljem glasnika
 da put preda mnoom pripravi.
 I doći će iznenada u Hram svoj
 Gospodin koga vi tražite
 i Anđeo Saveza koga žudite.
 Evo ga, dolazi već -
 govori Gospodin nad Vojskama.
 Ali tko će podnijeti dan njegova dolaska
 i tko će opstati kad se on pojavi?
 Jer on je kao oganj ljevačev
 i kao lužina bjeliočeva.
 I zasjest će kao onaj što topi srebro
 i pročišćava.
 Očistit će sinove Levijeve
 i pročistit će ih
 kao zlato i srebro
 da prinose Gospodinu žrtvu u
 pravednosti.
 Tad će biti draga Gospodinu
 žrtva Judina i jeruzalemska
 kao u drevne dane
 i kao prvih godina.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 24, 7-10

Tko je taj Kralj slave? To je sam Gospodin.

Podignite, vrata, nadvratnike svoje,
 dižite se, dveri vječne,
 da uniđe Kralj slave!"

*****

"Tko je taj Kralj slave?"
 "Gospodin silan i junačan,
 Gospodin silan u boju!"

*****

"Podignite, vrata, nadvratnike svoje,
 dižite se, dveri vječne,
 da uniđe Kralj slave!"

*****

"Tko je taj Kralj slave?"
 "Gospodin nad Vojskama
 - on je Kralj slave!"

*****

Malahija je anonimni prorok (riječ Malki znači "Moj glasnik") koji je djelovao u Jeruzalemu između 450. i 430. pr. Kr. Po Božjoj odredbi kritizirao je zloporabe u hramskom bogoslužju te okrivljivao svećenike i vjerske vode za opadanje prave religioznosti.

Današnji odlomak govori o Božjem pohodu radi pročišćavanja svetišta i služitelja u svetištu. Bog najprije šalje svojega glasnika, zatim dolazi sam. Božji pohod bit će "kao oganj ljevačev i kao lužina bjeliočeva", što znači da će pročišćavati uz patnju onih kojima je potrebno duhovno čišćenje. "Sinovi Levijevi" hramski su službenici koji su krivi za degeneraciju bogoslužja i vjerski nemar u narodu. "Kao u drevne dane i kao prvih godina" - poticaj je na religioznu revnost iz vremena izlaska iz Egipta i prolaska kroz pustinju. U ovom prorokovu tekstu mi kršćani gledamo najavu obnovljenog bogoslužja u kojem će Krist Gospodin biti žrtva i žrtvovatelj.

Prilikom prikazanja u Hramu on je počeo obnavljati bogoslužje svojega naroda i svih ljudi na svijetu.

Drugo čitanje.: Heb 2, 14-18

Trebalo je da u svemu postane braći sličan.

Čitanje Poslanice Hebrejima

Budući da djeca imaju zajedničku krv i meso, i sam Isus tako postade u tome sudionikom da smrću obeskrjepi onoga koji imaše moć smrti, to jest đavla, pa oslobodi one koji - od straha pred smrću - kroza sav život bijahu podložni ropstvu.

Ta ne zauzima se dašto za anđele, nego se zauzima za potomstvo Abrahamovo.

Stoga je trebalo da u svemu postane braći sličan, da milosrdan bude i ovjеровljen Veliki svećenik u odnosu prema Bogu kako bi okajavao grijehe naroda.

Doista, u čemu je iskušan trpio, može iskušavanima pomoći.

Riječ Gospodnja

Pisac Poslanice Hebrejima u širem odsjeku, iz kojeg je uzeto ovo čitanje, govori o utjelovljenju Sina Božjeg koji je "ovjenčan slavom i čašću zbog pretrpljene smrti" (2,9). Kao pravi čovjek "ne stidi se zvati ljude braćom", što zapravo znači: ponosi se da je postao jedan od ljudi. Naš današnji odlomak ističe solidarnost utjelovljenog Sina Božjeg sa svim ljudima jer ima s njima "zajedničku krv i meso". "Krv i tijelo" je čovjek ako je slab, podložan grijehu i smrti. Iz svojega proslavljenog stanja "zauzima se za potomstvo Abrahamovo", tj. za ljude koji su mu krštenjem pridruženi i kroče kroz zemaljski život poput Abrahama vjernika.

Utjelovljeni Sin u svemu je sličan ljudskoj subraći, jer je bio tijekom svojega zemaljskog života iskušavan i pretrpio smrt. On je zato veliki svećenik, koji je milosrdan i ovjеровljen. Milosrdan jer ima sućuti prema ljudskoj subraći. Ovjеровljen jer njegovo posredništvo prihvaća Otac nebeski i ljudi koje se ne stidi zvati svojom braćom. Prvim dolaskom u Hram i susretom sa Šimunom i Anom Isus počinje velikosvećeničku službu solidarnosti s ljudskom subraćom.

Komentari prvog i drugog čitanja: Mato Zovkić, <https://www.ktabkbih.net>

Evandjelje: Lk 2, 22-40

Vidješe oči moje spasenje tvoje.

Čitanje svetoga Evandjelja po Luki

Kad se po Mojsijevu Zakonu navršiše dani njihova čišćenja, poniješe Isusa u Jeruzalem da ga prikažu Gospodinu - kao što piše u Zakonu Gospodnjem: *Svako muško prvorodenče neka se posveti Gospodinu!* - i da prinesu žrtvu kako je rečeno u Zakonu Gospodnjem: dvije grlice ili dva golubića.

Živio tada u Jeruzalemu čovjek po imenu Šimun. Taj čovjek, pravedan i bogobožan, iščekivaše Utjehu Izraelovu i Duh Sveti bijaše na njemu. Objavio mu Duh Sveti da neće vidjeti smrti dok ne vidi Pomazanika Gospodnjega. Ponukan od Duha, dođe u Hram. I kad roditelji uniješe dijete Isusa da obave što o njemu propisuje Zakon, primi ga on u naručje, blagoslovi Boga i reče:

*Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru,
po riječi svojoj, u miru!*

*Ta vidješe oči moje spasenje tvoje,
koje si priprazio pred licem sviju naroda:
svjetlost na prosvjetljenje naroda,
slavu puka svoga izraelskoga.“*

Otac njegov i majka divili se što se to o njemu govori. Šimun ih blagoslovi i reče Mariji, majci njegovoj:

- Ovaj je evo postavljen na propast i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan - a i tebi će samoj mač probosti dušu - da se razotkriju namisli mnogih srdaca!

A bijaše neka proročica Ana, kći Penuelova, iz plemena Ašerova, žena veoma odmakla u godinama. Nakon djevojaštva živjela je s mužem sedam godina, a sama kao udovica do osamdeset i četvrte. Nije napuštala Hrama, nego je postovima i molitvama danju i noću služila Bogu. Upravo u taj čas nadođe. Hvalila je Boga i svima koji iščekivahu otkupljenje Jeruzalema pripovijedala o djetetu.

Kad obaviše sve prema Zakonu Gospodnjem, vratiše se u Galileju, u svoj grad Nazaret. A dijete je raslo, jačalo i napunjalo se mudrošću i milost je Božja bila na njemu.

Riječ Gospodnja

Oganj Božje prisutnosti u prvom i trećem čitanju postaje baština konkretnog čovjeka – starca Šimuna koji će u njemu ugledati svjetlost. Kada se navršilo 40 dana od Isusovog rođenja, njegovi ga roditelji nose u Hram da bi ga prikazali Bogu. Isus vrši religiozni Zakon svog naroda i vremena. Tko bi se obazirao na troje provincijalaca u gužvi metropole? Evanđelist Luka pažljivo opisuje starca Šimuna. Naziva ga pravednim, što znači da je spreman tražiti volju Božju i vršiti je. Bogobožan ovdje sugerira naročitu pažljivost u štovanju i slavljenju Boga, ustrajnost u molitvi. U njegovu pobožnost spada i to da iščekivaše Utjehu Izraelovu. Ne svoju, osobnu, svoje obitelji, rodbine, prijatelja nego svog naroda! Zauzet je za svoj narod! Mnoga srca su ohladnjela, ali ne i srce starca Šimuna. On još uvijek doziva svoga Gospodina, još uvijek mu se nada! Oduvijek su u vrijeme teškoća do punog izražaja dolazili pesimisti, oni koji tumače da je sada sve gotovo i da je preostala još samo propast. Nalaženje užitka u predviđanju propasti više govori o unutarnjem svijetu onih koji propast predviđaju, negoli o stvarnom stanju svijeta. Starac Šimun u sebi je gajio drugačiji svijet, njegova duša bila je obojena drugačijim bojama. Za razliku od svojih suvremenika koji ne znaju kada će se pojaviti obećani Pomazanik i bojažljivo se pribijavaju da ga ni neće dočekati kao ni njihovi oci, Duh Šimunu daje orijentaciju u vremenu – Krist je prisutan i ti ćeš ga vidjeti! Otvara oči za Onoga koji jest sada i ovdje! Zahvaljujući Duhu Svetom, Šimun iako na pragu smrti, ne mora bježati od onoga sutra. Naprotiv, tek treba ugledati svjetlost! Glavno je tek pred njim! A to je upravo oznaka mladosti. Isusovi roditelji su u Hram pošli vršeći odredbe Zakona a Šimun ponukan Duhom. Hram je dakle dohodište i onih vođenih Zakonom i i onih vođenih od Duha. I jedni i drugi u njemu nalaze svoj smiraj. U njemu se susreću. Gospodin dolazi u svoj Hram, ali ne da kazni nevjerni Izrael koji nije obrdržao Savez s Bogom, nego kao dijete Bog-dijete da bi se podložio Ocu i nadomjestio čovjekovu nevjernost. Sve duge godine Šimunova čekanja, dozivanja, nadanja, sva pitanja sada dobivaju odgovor. Duh koji je u njemu palio želju sada mu otvara oči da shvati ovaj trenutak. U snazi Duha u djetetu je ugledao svjetlost; Duh je onaj zahvaljujući kome želja postaje stvarnost. Postaje susret. Susrećući se u sebi s nadahnućima Duha, izlazio im je u susret i gajio nadu u dolazak Pomazanika. Danas se pokazalo da Duh nije samo onaj koji traži nego on i daje – Duh mu je izišao u susret, uzvratio mu ljubav jer ga je poveo prema ispunjenju nade. Njegovo ime, Šimun, znači Bog je čuo. Iako je Šimun taj koji u naručju drži dijete koje mu je na ruke izručeno, zapravo je on onaj koji se izručuje: sebe, svoje dane i godine, cijelo svoje biće on izručuje Pomazaniku. Uz Isusovo prikazanje prisutno je i ono Šimunovo. Bog se predaje čovjeku i čovjek se predaje Bogu! Šimunove uvele ruke obgrlile su, ugrijale se na vrelu života. On, koji je kao i svaki čovjek u životu bio rob zbog straha od smrti, sada biva oslobođen: nestalo je straha od smrti, nestalo ropstva. Mesijanski mir kojeg su anđeli navijestili prilikom Isusovog rođenja ulazi u njegovo biće i ispunja ga posebnom radošću života. Samo onaj tko susretne Boga može živjeti bez straha od smrti. Isto tako, samo onaj tko živi bez straha od smrti može reći da zaista živi. Stoga svoje zemaljsku borbu i svoje čekanje dovršava u miru. Toliko drugačije od mnogih sunarodnjaka koliko je i do sada svoju dušu držao drugačijom negoli je njihova.

Prepoznavanje istinskoga Svjetla

„Svjetlo od svjetla“ jest Krist Gospodin. Susret djeteta Isusa u jeruzalemskom hramu s pravednim Šimunom i pobožnom Anom odvijao se po propisima Zakona, a u isto vrijeme to je susret Gospodina sa svojim narodom. U pravoslavlju se zadržao staroslavenski naziv Sretenije. U svetom prostoru hrama to je susret s Mesijom i ispunjenje očekivanja izabranoga naroda. To očekivanje Mesije trajalo je stoljećima i bilo je vrlo živo. Pravedni Šimun kliktao je da može sada mirno umrijeti jer je dočekao Mesiju na zemlji: „Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po riječi svojoj, u miru!“ Prosvijetljeni Duhom Božjim, Šimun i Ana prepoznaju „svjetlost na prosvjetljenje naroda, slavu puka svoga izraelskoga“, kako piše sv. Luka. U prirodi Bog je Sunce postavio u svemir da daje svjetlo i toplinu i kad Sunce ne bi sjalo, za 8 minuta došla bi potpuna smrt jer bi temperatura bila na apsolutnoj ničtici ili na minus 273 stupnja, na kojoj nema više nikakvoga života ni razvoja. Takav bi bio i vjernički život bez Krista, ljudi bi bili u vječnom mraku. Vjernici su izloženi opasnostima svijeta koji ne računa na Krista ni s Kristom i često im se prodaje „rog za svijeću“, obmanjuje ih se i oduzima svjetlo i spasenje. A svi ljudi traže

put i cilj u životu te su u opasnosti jer im se nude razni idoli umjesto pravih ideala. Jedin koji ljude ne će prevariti je Sin Božji Isus Krist. On je to svjetlo i sunce koje razgoni tamu. Upaljena svijeća na oltaru znak je uskrsnuloga Krista koji donosi život i to svjetlo je putokaz za čovjeka. Čovjek se prosvjetljuje samo božanskim svjetlom.

„Svjetlo pogana i slava naroda“ bijaše Isusovo prikazanje u hramu. Pravedni Šimun tom je prigodom rekao da je to dijete Isus spas narodima, svjetlo poganima, veličanstvenost puka izraelskoga. Kod Isusova rođenja iznenadili su se pastiri, kaže sv. Luka: „Slava ih Gospodnja obasja.“ A sveti Ivan piše da Ivan Krstitelj „dođe kao svjedok da posvjedoči za Svjetlo“. Na pragu Isusova javnoga djelovanja krštenje je na Jordanu. Otvara se nebo i čuje se glas Otca nebeskoga: „Ovo je Sin moj, Izabranik!“ čitamo u Lukinu evanđelju. Na pragu Isusova izlaska ili Pashe je preobraženje. Na brdu preobraženja: „Zasja mu lice kao sunce, a haljine mu postadoše bijele kao svjetlost“, piše sv. Matej. A svojim apostolima Isus je rekao: „Vi ste svjetlost svijeta!“ tj. da oni trebaju donijeti svijetu ono svjetlo koje im je predao. Te Isusove riječi odnose se i na suvremene krštenike te i oni najprije trebaju susresti Gospodina i od njega preuzeti njegovo svjetlo da bi ga prenijeli drugima. Svaki je krštenik primajući Krista, primio „svjetlo istinsko koje

prosvjetljuje svakog čovjeka“. Pravedni Šimun pun je optimizma uzimajući dijete Isusa na ruke. Vjeruje Bogu i sad može umrijeti jer je siguran da je u Božjim rukama. Pobožna Ana s ljubavlju govori o djetetu Isusu. Ta ljubav povezuje sve majke jer dolazi od Boga i ona je Božje svjetlo koje je donio Isus Krist da bi prosvjetlio roditelje, da bi život cvjetao.

Svjetlo je u malim ljudima jer su rasvijetljeni. Ti mali ljudi: Elizabeta, pastiri, mudraci, Šimun i Ana, Ivan Krstitelj, sveti Josip i Marija iz Nazareta, za svijet nevažni, Bogu su važni. Po Božjoj milosti i ljubavi postaju velikani i stvaraju temelj budućnosti. Gospin je primjer uzor prihvaćanja volje Božje. Trpi jer ljubi. Ljubi Boga jer mu vjeruje. Sluša i prihvaća volju Božju. Bog ne želi ljudsku žrtvu, nego vjerno ljudsko srce.

U poganskih je naroda bio običaj prinostiti ljudske žrtve poganskim božanstvima: baciti ih u vatru ili zaklati i krv proliti. Kralj Ahaz, piše sv. Pavao Korinćanima, „sam je proveo svoga sina kroz oganj po gnusnom običaju

naroda što ih je Jahve protjerao pred Izraelovim sinovima“, a kralj Manaše: „vraćao je, gatao, stvorio bajače i opsjenare, učinio je premnoga zla u očima Jahve, i razjarivao ga“. Marija i Josip, poštujući Zakon, prinose Sina dobromu Bogu. Za sinovljevo otkupljenje prinose dar golubića. Gospa je siromašna i ne može više donijeti ni kupiti, no njezino je srce puno ljubavi i vjere. Ona je majka, koja donosi život, ali i Majka koja donosi spasitelja. Ona je dobra majka i majka lijepe ljubavi. Napoleon jednom reče: „Čega najviše treba francuski narod: dobrih majki, svetih žena.“ Zar to ne treba i hrvatskomu narodu, danas kad postaje sve malobrojniji, kad mnoga sela izumiru? Dobre majke i očevi potrebni su kao kruh svagdanji da hrvatski narod ne izumre, nego da ima budućnost. Oni donose svjetlo u obitelj, u narod i u Crkvu.

Ante Pranić-Pilipović,
<https://www.glas-koncila.hr>

<https://deon.pl>

Prikazanje Gospodinovo u Hramu - Svijećnica

Blagdan Prikazanja Gospodinova slavi se 2. veljače, 40. dan nakon Božića kao spomen na događaj opisan u Lukinu evanđelju

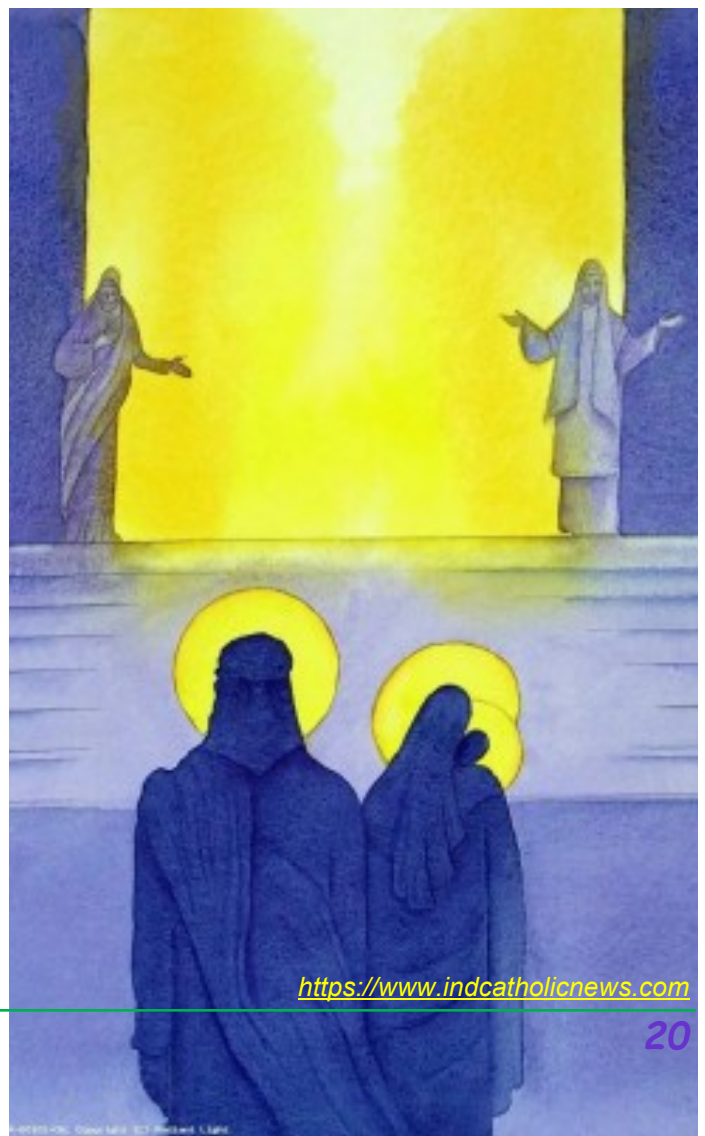
Poštujući Mojsijev zakon, Marija i Josip donijeli su Isusa u hram. Marija je pritom predala i žrtvu za svoje „očišćenje“ i otkupninu za svoga Prvorođenca.

U Knjizi izlaska (13,2) Bog je zapovjedio: "Meni posvetite svakoga prvorođenca!" Prvorođenac se morao donijeti pred Gospodina (Izl 13, 12) i otkupiti za pet srebrenih šekela (Br 18,16)

Mojsijev zakon predviđao je vrijeme čišćenja za rodilju. Poslije poroda žena je bila „nečista“ sedam dana kao poslije mjesečnog ciklusa. Osmog dana dječaci su obrezivani. Iza dječakova obrezanja, žena se „čistila“ još 33 dana (40 dana od poroda). Nakon rođenja djevojčice očišćenje je bilo dvostruko dulje. U to vrijeme nije smjela dolaziti u Hram ili dotaknuti nešto sveto.

Po isteku tog vremena, žena je za „očišćenje“ prinosila jednogodišnje janje kao žrtvu paljenicu i jednog goluba ili grlicu kao žrtvu okajnicu. Ako obitelj nije bila imućna, propis je nalagao da se prinesu dva golubića ili dvije grlice, jedno za žrtvu paljenicu, drugo za okajnicu (usp. Lev 12). Za one najsiriromašnije bilo je dovoljno prinijeti snopić žita.

Prinošenje žrtve bila je redovita pojava u drevnim bliskoistočnim religijama. Izrael je imao, čini se, mnoge žrtvene obrede i shvaćanja srodna onima svojih susjeda, no njihovi se običaji čvrsto uklapaju u nacrt Božje objave na Sinaju. Postupci navedeni u Levitskom zakoniku pretpostavljaju svetište, žrtvenik i službeno svećenstvo, iako povijest vršenja i razvoj tih obreda ostaju nejasni.

<https://www.indcatholicnews.com>

Žrtve

Žrtva paljenica

Posebnost ovog žrtvovanja je spaljivanje cijele životinje. Smisao hebrejskog naziva ove žrtve je „uzdizati se“ a vrlo je čest izraz „Jahvi na ugodan miris“. Ta dva pojma povezana zajedno ukazuju na to da žrtva paljenica simbolizira vjernikov izraz poštovanja i potpunog predanja Bogu. Polaganjem ruku na životinju on se potpuno poistovjetio sa žrtvom. Žrtva ga je morala nešto koštati - jedno grlo od krupne ili sitne stoke (siromašni su smjeli prinijeti pticu) i ono je moralo biti najbolje - „muško bez mane“.

Žrtve okajnice i naknadnice

Za obje žrtve postupak je sličan i teško je točno odrediti neku razliku među njima. Možda je žrtva okajnica vezana uz kršenje Božjih naredaba, dok je žrtva naknadnica, budući da povlači pitanje nadoknade, vezana uz situacije u kojima je došlo do uvrede ili nanošenja zla drugoj osobi. Obje žrtve izražavaju potrebu da objektivno pristupi grijehu i naglašavaju važnost upotrebe krvi. Oba prinosa odnose se na nenamjerno ili neotklonjivo kršenje Zakona. Zbog toga „grijeh“ u tim kontekstima ima često sasvim obredno značenje - kao što je to i u slučaju prinošenja žrtve okajnice nakon poroda. U tom slučaju prinosilac ostvaruje žrtvom ponovno puno zajedništvo sa svetom zajednicom.

U različitim dijelovima Biblije govori se da sve te žrtve „okajavaju“ - prekrivaju grijeh - jasno ukazujući na to da svaki oblik bogoslužjenja treba shvatiti u okviru Božje milosti koja prašta.

Svijećnica

Prvi spomen ovoga blagdana potječe iz Jeruzalema s kraja IV. stoljeća

Slavio se 14. veljače, 40 dana nakon Bogojavljenja, tadašnjeg blagdana Isusova rođenja. Slavlje je počinjalo procesijom svjetla, a završavalo euharistijskim slavljem. U V. stoljeću postoji i Blagdan susreta s procesijom svjetla kojim se slavi prvi Isusov dolazak u Hram i susret sa Šimunom i Anom.

U isto vrijeme u Rimu je slavljen blagdan s procesijom svjetla 40. dan nakon Božića. Procesija svjetla trebala je odvratiti kršćane od poganske procesije pomirenja. To je procesiji svjetla dalo pokornički karakter koji se u liturgiji održao do 1960.

Do 1969., blagdan se zvao Očišćenje Blažene Djevice i posvećen je Majci Božjoj. Nakon toga blagdan je dobio ime Prikazanje Gospodinovo iz čega je jasno da je to Gospodnji blagdan.

Po blagoslovu i procesiji sa svijećama, u hrvatskom narodu ustalio se naziv Svijećnica, Kandalora, Kalandora, po latinskom candela, Candelora - svijeća, Svijećnica. Obred blagoslova i nošenja svjetla nastao je jer je starac Šimun Isusa nazvao: „Svjetlost na prosvjetljenje narodâ“ (Lk 2,32). Blagoslov svijeća obavlja se prije mise. Može bit izvan crkve, nakon čega slijedi procesija uz pjevanje Šimunova hvalospjeva, ili po dolasku svećenika na oltar bez procesije.

Priredio V.B.

Tekst o žrtvama: Biblijski priručnik, mala enciklopedija, Duhovna stvarnost, Zagreb, 1989. str. 174-175

Mali vjeronaučni leksikon

Razboritost

Razboritost, grčki: φρόνησι latinski; latinski: *prudentia*, u stoicizmu prva od četiri stožerne kreposti koja ravna ljudskim postupcima u skladu sa spoznatom istinom; dovodi do blaženstva kao najvišeg dobra osobe.

U kršćanstvu razboritost je prva od četiri naravne krjeposti.

U katolicizmu je jedan od darova Duha Svetoga, a prema Tomi Akvinskom osobito je potrebna voditeljima zajednice.

Razlikovanje duhova

Razlikovanje duhova, grčki: διάκρισις πνευμάτων latinski *discretio spiritum*, u kršćanskoj duhovnosti, razborito prosuđivanje vjerskih, duhovnih i moralnih stvari.

U Novom zavjetu to je duhovna moć i karizma, dan čovjeku na dobro zajednice. Nauk se temelji na Isusovu naučavanju „razlikovanja znakova vremena“ (Mt 16,3) i Pavlovu naučavanju o darovima Duha (1Kor 12, 7-10).

Za crkvene oce, osobito monahe, razlikovanje duhova traženje je volje Božje u svakoj prilici i trenutku života i dar Duha Svetoga. Sveti Antun Pustinjak daje pravilo razlikovanja duhova: dobri duh u čovjeku rađa „neiskazanu radost, dobar humor, hrabrost, smjelost, unutarnju obnovu, postojanost u mislima, snagu i ljubav prema Bogu“, a zao duh „strah duše, nered u mislima, žalost, zle želje, malodušnost i neurednost u ćudoređu, mržnju i mrzovolju“.

Prema Ivanu Klimaksu razlikovanje duhova postiže se primjerenom asketskom vježbom.

Razlikovanje duhova razrađuje sveti Ignacije Loyolski u svojim Duhovnim vježbama. Samo osobe koje su postigle krjepost razlikovanja duhova mogu postati vođe (duhovni oci, duhovnici).

Molitva jutarnjeg prikazanja

Svaki naš dan ispunjen je brojnim obvezama i poslovima. Neovisno o tome jeste li mama koja se kući brine za malene ili ste zaposleni, čitav dan je ispunjen poslom. Često se dogodi da se žalimo koliko imamo posla, kako smo umorni i uvijek čeznemo za odmorom. No, je li moguće sve te poslove okrenuti na dobro? Je li moguće preko svega što radimo služiti Bogu?

Čuj, Izraele!

U Isusovo vrijeme, pa i prije njega, Židovi su imali jednu molitvu koju su svakog dana molili. Sigurno je mole i danas.

“Čuj, Izraele! Jahve je Bog naš, Jahve je jedan! Zato ljubi Jahvu, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom!” (Pnz 6, 4-5)

Ove riječi izgovarali su svećenici prinoseći jutarnju žrtvu. Međutim, izgovarali su je svaki dan i svi Židovi, gdje god se nalazili i time na neki način sudjelovali u jutarnjoj žrtvi koja se prinosila u hramu. Scott Hahn ističe kako je ovom molitvom zapravo Židov Bogu predavao sve ono što Mu je Adam svojim neposluhom uskratio.

Apostolat molitve

Crkva također ima molitvu koju možemo povezati sa spomenutom židovskom praksom. U 19. st jedan duhovnik isusovačkih bogoslova primijetio je kako njegovi novaci žude za misijama i kako su nestrpjivi zbog dugotrajnog studija. Gorjeli su od želje da što prije počnu služiti Crkvi. Počeo je razmišljati o tome kako da im omogući da u misijama sudjeluju i za vrijeme svog studija. Shvatio je da je jedini način molitva. Tako je uputio svoje novake da trebaju svaki dan prikazati, u zajedništvu sa Srcem Isusovim, svoju molitvu, svoja djela, a posebno svoj studij, i svoja trpljenja za spasenje svijeta. To se prikazanje može živjeti jedino u intimnom zajedništvu s Kristom u Euharistiji.

Svakodnevnim prikazanjem samih sebe ostvarili su odgovor na ljubav i žar kojeg osjećali, služeći Kristu u poslušnosti Duhu Svetome.

Tako je započeo Apostolat molitve, duhovni pokret koji se proširio cijelim svijetom. On pomaže svim vjernicima koji su članovi Apostolata molitve da budu misionari na svojim radnim mjestima i u svojim zajednicama ako svaki dan prikazuju Srcu Isusovu svoje molitve, riječi, djela i trpljenja.

Molitva jutarnjeg prikazanja

Molitva jutarnjeg prikazanja može se iskazati svojim riječima ili se može koristiti postojeći oblik koji se tijekom prošla dva stoljeća formirao i kojeg promiče Apostolat molitve. Cilj molitve jutarnjeg prikazanja je sjediniti sav svoj rad i trpljenja u nadolazećem danu s misnom žrtvom koju prinosi Crkva. Na taj način sve što u danu radimo dobiva jedan puno dublji smisao: naša nastojanja i trpljenja postaju dijelom Otkupiteljske muke. Sve što radimo prikazujemo Bogu po uzoru na Krista koji je prikazao svoje Tijelo i Krv za otkupljenje čovječanstva.

*Božansko Srce Isusovo,
prikazujem ti po Bezgrešnom Srcu
Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga
dana u naknadu za naše uvrede i na sve
one nakane na koje se ti neprestano
prikazuješ na Oltaru. Osobito ti ih
prikazujem za svetu Crkvu, za Svetoga Oca
i za sve potrebe koje su preporučene
članovima Apostolata molitve.
Amen.*

Katarina Matijaca , <https://zenavrsna.com>

NAŠI POKOJNI

IVAN URŠIĆ,

MUP, Zagreb, 3. veljače 1993.

MIROSLAV FABEČIĆ,

PU zagrebačka, Velebit, 3. veljače 1993.

SLAVKO KRZNARIĆ,

PU primorsko - goranska, Ogulin, 6. veljače 1992.

GORAN JURATOVAC,

PU zagrebačka, Zagreb, 6. veljače 1992.

ANTON PLEŠA,

PU ličko - senjska, Velebit, 7. veljače 1993.

IVAN CAPAN,

PU zagrebačka, Zagreb, 7. veljače 1994.

POČIVALI U MIRU!